

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə start verilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası Xocalı soyqırımı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri, nəticələri, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş keçmiş Dağlıq Qarabağ regionu və digər ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılması məqsədini daşıyırdı. Kampaniya çərçivəsində təşkil edilən tədbirlərdə əsas diqqət kütləvi qırğınlara, etnik təmizləmə, irqi, etnik və ya dini ayrı-seçkilik hallarına qarşı güclü müqavimət nümayiş etdirməyə, Xocalı soyqırımının qurbanları ilə həmrəylik ifadə etməyə və Xocalıda azərbaycanlılara qarşı törədilmiş cinayətlərə görə cəzasızlıq halları ilə mübarizəyə yönəlmişdi. Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınmasını, ona hüquqi və siyasi qiymətin verilməsini, müvafiq cinayətlərin törədilməsinə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin cəzalandırılmasını, erməni silahlı qüvvələrinin işğal altında olan ərazilərimizdən tez bir zamanda çıxarılmasının zəruriliyi barədə dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılmasını və s. məsələləri strateji məqsəd kimi qarşıya qoymuşdu kampaniya. "Xocalıya ədalət, Qarabağa azadlıq" istəyirdi bu kampaniyaya qoşulanlar.

Nədir ədalət? Ədalət kiminsə haqqını tapdalmamaq, sülhün təminatçısı olmaq, bir ölkənin, bir xalqın tarixinə ləkə gətirməmək, özgəsinin torpağına göz dikməmək, onu yerlə-yeksan etməkdir. İnsanların üzündəki təbəssümü elə yerindəcə dondurmamaq, uşaqları gözüyəşli qoymamaqdı

ədalət. Dünyanın harasında olursa-olsun orada müharibəyə son qoymaq, insanları dininə görə güllə qabağına verməməkdə ədalət. Ədalət təbiətin, insanların yaratdıqlarını qorumaq, təbiətin gözəlliyinə qıymamaq, qərənfilə ağlatmamaq, xarıbülbülün bağırını qana döndərməmək, badam çiçəyinin ləçəklərinin sırasını pozmamamaqdı... ədalət.

Qışın ortasında belə şaxtaya meydan oxuyar, üzərinə düşən qar lopalarından, qışın sərt soyuğundan da qorxmaz badam çiçəyi, çünki həyat eşqi güclüdür. Mübariz, mətanətli, ədalətlidir badam ağacı, onun çiçəyi. Bəlkə elə buna görə "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının simvolu kimi seçilmişdi badam çiçəyi. Dünyanın laqeyd qaldığı, görmək, tanımaq istəmədiyi faciəyə ədalət istəyirdi badam çiçəyi...

Bəs Xocalı qırğını necə qarşılandı? Jurnalist

Xocalıya ədalət istəyirik!..

iclasda müxalifətçi deputatlar teleoperator Çingiz Mustafayevin çəkdiyi filmi nümayiş etdirməyi tələb etdilər. O dəhşətli kadrlar hər kəsi sarsıtdı. Martın 6-da müxalifətin ultimatumundan sonra Mütəllibov istefa verdi.

Qondarma DQR-in Ali Soveti Xocalıya hücum zamanı qəddarlıq hallarına görə təəssüfləndiyini bildiren bəyanat verdi, lakin cinayətin təhqiqatının aparılması ilə bağlı heç bir şey göstərmədi. Rəsmlər "Memorial" müşahidəçiləri ilə söhbətləri zamanı Ermənistanın silahlı dəstələrinin tərkibin-

de qohumları azərbaycanlılar tərəfindən öldürülən acıqlı şəxslər, həmçinin cinayətkar keçmişə malik insan olduğundan Xocalının işğalı zamanı vəhşiliklərə yol verildiyini inkar etmədi.

Terrorçu Monte Melkonyana həsr etdiyi kitabında müəllif Markar Melkonyan qardaşının qəhrə-

manlığından yazaraq göstərir ki, "şəhər strateji məqsəd idi, lakin bu həm də qisas aktı olmuşdur". O, "Arabo" və "Aramo" adlı iki erməni dəstəsinin qırğındakı rolunu xüsusilə vurğulayır və onların Xocalı sakinlərini nə cür qəddarlıqla öldürdüklerini təfər-

rüatı ilə təsvir edir.

Yazıçı-jurnalist David Xerdiyan "Xaç uğrunda" adlı kitabında Xocalıda ermənilərin Azərbaycan türklərinin başına gətirdikləri müsibətləri fəxrle xatırlayır.

Yazıçı-şair Zori Balayan "Ruhumuzun dirçəlişi" adlı kitabında yazır: "Biz Xaçaturla Xocalıda ələ keçirdiyimiz evə girərkən əsgərlərimiz 13 yaşlı bir

türk uşağını pəncərəyə mismarlamışdılar. Türk uşağı çox səskü salmasın deyər, Xaçatur uşağın anasının kəsilmiş döşünü onun ağzına soxdu. Daha sonra uşağın başından, sinəsindən və qarından dərisini soydum. Saata baxdım, türk uşağı 7 dəqiqə sonra qan itirərək dünyasını dəyişdi. Ruhum sevincdən qürurlandı...".

31 ildir ki, Xocalı faciəsini dünyaya tanıtdırmağa çalışırıq. Axı, nəyi? Bu qədər faktlar, məlumatlar, dəlillər varkən hansısa sübuta ehtiyac varmı? Məşhur fotoqraf Reza Deqati 1990-cı illərdən Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırmaqla məşğuldur, elə Xocalı faciəsini də həmçinin. 31 il... az müddət deyil... Düşünürsən, dünya bu qədər korafəhimdir ki, deyilənlərin, yazılanların, hər anı əbədləşdirən fotoların nə demək istədiyini anlamır? Ancaq anlayacaqlar, haqq savaşımızı, ana südü qədər halal qələbəmizi, bu xalqın mübarizliyini və bir də ədalət carçısı olduğunu anladılar kimi... Hələlik isə biz Xocalıya ədalət istəyirik!..

Zümrüd QURBANQIZI,
"Respublika".